



DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Metier AS
Postboks 118 Smestad
0309 OSLO

Deres ref

Vår ref
200607922-/BKR

Dato
03.07.2009

**Vedrørende avgrensning av problemstilling og behovsanalyse for
Kulturhistorisk museum**

Det vises til Metier AS og Møreforsknings brev av 16. juni 2009 vedrørende spørsmål til KS 1-materialet for Kulturhistorisk museum (KHM). Kunnskapsdepartementet vil her gi en redegjørelse for de reiste problemstillingene.

2.1 Avgrensning av analysen - lokalisering utenfor Oslo

Metier viser til Frps merknad i Innst. S. nr 247 (2007-2008) om en vurdering av flytting av vikingskipene til Vestfold, og har på denne bakgrunn stilt følgende spørsmål:

- 1. Hvilke føringer legges til grunn for å lokalisere skipene i Oslo?***
- 2. Hva er begrunnelsen for at alternativ i Vestfold ikke er kommentert eller vurdert i forstudien?***

Universitetet i Oslo er gjennom universitets- og høyskoleloven gitt et særskilt ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde museer med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger. Universitetets kulturhistoriske museum er i forskrift om faglig ansvarsdeling etter kulturminneloven gitt ansvar for å forvalte løse kulturminner fra Østlands- og Sørlandsregionen, herunder også Vestfold. Som det fremgår av brev fra statsråd Øystein Djupedal til Stortinget av 20.02.07 og 27.03.07 (vedlegg 1 og 2) vedrørende flytting av vikingskipene, konkluderer statsråden med at verken flytting av vikingskipene til Vestfold, eller etablering av Kulturhistorisk museum i Vestfold er aktuelt. På denne bakgrunn er det i KS 1-materialet ikke vurdert å splitte universitetsmuseets samlinger mht annen lokalisering for vikingskipene, eller lokalisering av et Kulturhistorisk museum i Vestfold.

Vi vil dessuten legge til at vikingskipene er de mest besøkte museumsgjenstandene i

Norge, og det vil innebære stor risiko for lavere besøkstall, spesielt fra utenlandske turister, om gjenstandene flyttes til Vestfold.

Kunnskapsdepartementet vil skrive inn en omtale vedrørende Vestfold i kap. 2.2 Forkastede alternativer i en oppdatert alternativanalyse.

2.2 Avgrensning av analysen – samarbeid med andre museer i Osloområdet

Metier viser til at det ikke er utarbeidet en mer strukturert oversikt over museets behov og muligheter for samarbeid, og at også andre museer burde vært vurdert i forstudien.

På denne bakgrunn stilles følgende spørsmål:

Kan utredningsgruppe belyse og konkretisere samarbeidsbehov og – muligheter (synergier) innen følgende områder:

- ***Forskning***
- ***Formidling til skole***
- ***Markedsmessig til turistnæringen***
- ***Bygningsmessig***

Innledningsvis, når det gjelder vurdering av samarbeid med andre museer, som f.eks Frammuseet, Sjøfartsmuseet og Kon-Tiki-museet, har ikke KHM og disse museene sammenfallende mål for kulturhistorieformidling eller forskningsvirksomhet tilsvarende konstellasjoner KHM og Norsk folkemuseum eller KHM og Naturhistorisk museum (NHM). Frammuseet, Sjøfartsmuseet og Kon-Tikimuseet vektlegger formidling av utvalgte temaer og historiske hendelser for en begrenset tidsepoke, og forholder seg i mindre grad til forskning og formidling av natur- og kulturhistorie i et lengre historisk tidsperspektiv. KHM har i enkelte sammenhenger hatt forskningssamarbeid med Kon-Tiki-museet, og det er også muligheter for forsknings- og formidlingssamarbeid med Norsk sjøfartsmuseum og Frammuseet i fremtiden. Et slikt samarbeid vil imidlertid begrenses til mindre fagområder, og kun være interessant for enkeltprosjekter. Samarbeid med ovennevnte museer når det gjelder formidling til skole, eller administrativt samarbeid vil være mulig, men dette vil ikke være av en slik interesse at det er grunnlag for utredning av alternativer for samarbeid.

Norsk folkemuseum og Naturhistorisk museum er valgt ut fra en totalvurdering mht samarbeidsmuligheter innen forskning og formidling. I alternativanalysen er det som kvalitetssikrer påpeker, ikke utarbeidet en strukturert oversikt over behov og muligheter for samarbeid med andre museer. Samarbeid mellom KHM og Norsk folkemuseum og Naturhistorisk museum både mht forskning og formidling, vil etter vår vurdering ikke direkte kunne kvantifiseres og/eller sammenlignes ettersom konseptene er forskjellige. For eksempel vil samarbeid på formidlingssiden med Norsk folkemuseum gi publikum tilgang til en sammenhengende kulturhistorie fra steinalder til nyere tid. Samarbeid med Naturhistorisk museum vil tilsvarende gi publikum anledning til å se kultur- og naturhistorie i én og samme kontekst. For forskningen vil det også være ulike muligheter for samarbeid i konstellasjonen KHM/Norsk folkemuseum og KHM/NHM. Både når det gjelder formidling og forskning og

samarbeid med museene, har vi derfor valgt å vurdere mulighetene i ikke- prissatte effekter i alternativanalysen.

Når det gjelder organisatoriske forhold, har vi som påpekt i kap. 2.1 Konsept og alternativer i Alternativanalysen, ikke gått nærmere inn i vurderinger om organisatoriske endringer som følge av samarbeid og samlokalisering. Vi har imidlertid diskutert muligheter for eventuell sammenslåing av KHM og Norsk folkemuseum med direktør ved Folkemuseet, som igjen har diskutert problemstillingen med stiftelsens styre, som vil stille seg positiv til dette. For KHM vil prosessen stille seg annerledes ettersom en organisasjonsendring må vedtas av UiO og Kunnskapsdepartementet.

Vedrørende markedsmessige forhold, vises det til vedlegg 3 som gir en oversikt over Kulturhistorisk museums markedsføringstiltak overfor ulike aktører. Samlokaliseringalternativene vil med stor sannsynlighet gi stordriftfordeler, men disse er ikke tallfestet.

Bygningsmessig vil samlokalisering på Tøyen gi muligheter for samarbeid på utstillingssiden, og i alternativanalysen er det forutsatt at lokaler til temporære utstillinger også skal kunne benyttes av Naturhistorisk museum. For samlokalisering med Norsk folkemuseum, forutsettes det at flere av folkemuseets bygninger renoveres og tas i bruk av KHM. I dette oppsettet har vi kun regnet inn bygg som må renoveres for KHMs virksomhet i den samfunnsøkonomiske analysen. På sikt må disse byggene uansett renoveres, men denne gevinsten er ikke tatt inn i vurderingen.

2.3 Behovet for samlokalisering av enheter innenfor Kulturhistorisk museum

Se vedlagte fremstilling fra Universitetet i Oslo, over hvilke deler av museet som må samlokaliseres og hvilke funksjoner som bør samlokaliseres (vedlegg 4). Dette vil ifølge Kulturhistorisk museum ha følgende konsekvenser:

Økonomiske konsekvenser (angitt monetært med transparent begrunnelse)

Museet har estimert at 2/3 eksterne magasiner vil kreve tre ekstra årsverk. Dette omfatter:

- Vakthold og tilsyn med magasinet
- Magasinforvalter og konservators merarbeid med reising, pakking, sterilisering og transport av gjenstander.
- Håndtering av store gjenstander vil ofte kreve to personer
- Merarbeid i forbindelse med forskning og utstillingsproduksjon
- Ekstraarbeid i forbindelse med omvisning i magasinene
- Museets administrasjon vil likeledes få merarbeid

I tillegg er det kalkulert med en årlig ekstrautgift på 200.000 kroner for å dekke utgifter til transport, bl.a. en bil til transport av gjenstander. Transportkasser og pakkemateriale og diverse utstyr må også dubleres.

Formidlingsmessige konsekvenser (ikke dekt av økonomiske konsekvenser)

Lokalisering av 2/3 av magasinene eksternt har små konsekvenser for formidlingen. Når publikum ønsker å se en spesiell gjenstand i magasinet blir dette mer krevende både for museet og den besøkende. Antall personer som ønsker å se gjenstander i magasinene vil kanskje øke etter hvert som gjenstandene blir mer kjent gjennom åpne databaser med bilder og opplysninger om gjenstandene.

Sikkerhetskonskvenser (ikke dekt av økonomiske konsekvenser)

Lokalisering av 2/3 av magasinene eksternt kan redusere sikkerheten for gjenstandene, ettersom pakking og transport av gjenstander medfører en risiko for skade. Gjenstander som har vært ute av magasinet må "steriliseres" ved oppvarming eller frysing før det kan settes tilbake i magasinet. Denne prosessen medfører en risiko for skade.

Andre konsekvenser (ikke dekt av økonomiske konsekvenser)

Forskere som oppholder seg i eksternt magasin er isolert fra det øvrige museet. De kan ikke gå i tilstøtende bibliotek for å hente opplysninger eller drøfte funn med kollegaer. Det kan også være problematisk med eksterne forskere i et ubemannet magasin. Ved korte forskningsoppdrag må de følges av en magasinforvalter og ved større forskningsoppgaver må gjenstandene flyttes til museet.

2.4 Internasjonale erfaringer (formidling, forskning og arkitektur)

Hvilke internasjonale referanseprosjekter har vært studert, og hvilke relevante erfaringer er gjort med mht eksempelvis organisering, formidling, forskning, arealdisponering, integrasjon av ny og gammel arkitektur.

KHM (prosjektledelse/ledergruppe m.fl.) har gjennomført flere studieturer i utlandet for å se på ulike museer for å få ideer til planleggingen av nytt museum, se vedlagte liste over besøkte museer (vedlegg 5 og 6) og befaringsrapporter.

Organisering

KHM har ved etableringen i 1999 funnet en form, både som egen enhet og som en enhet ved universitetet som fungerer godt. Det har derfor ikke vært fokusert særlig på hvordan ulike museer er organisert.

Formidling

Hovedfokus ved studiereisene har vært å se på utstillingskonsept, både generelt og for spesialiserte konsepter for bestemte grupper og virkemidler som har vært i utstillingene, samt andre virkemidler i formidlingen. Studier av åpne magasiner og museumsbutikker som en del av formidlingen er vektlagt i utformingen av nytt KHM. Konseptene Det flerkulturelle verksted, er hentet fra Tropenmuseet i Amsterdam, og Forskningslaboratoriet fra Herne i Tyskland. Dette er eksempler på konsepter som KHM ønsker å videreutvikle (vedlegg 6).

Forskning

Forskningsaktiviteten er svært varierende ved museene som er studert; alt fra at det ikke drives egen forskning, til museer som er ansett som fremtredende forskningsinstitusjoner. Flere av museene initierer og genererer forskning uten at museet selv besitter all nødvendig vitenskapelig kompetanse. Andre får forskningsmidler som en del av egen finansiering, mens andre igjen satser på søknader fra nasjonale forskningsråd og fra EU. For KHM vil integreringen med universitetet sette rammer for forskningen ved museet (jfr. prosess Faglig prioritering vedlegg i strategidokumentet). For KHM er det viktig at det er en nær sammenheng mellom arkeologisk og antropologisk feltarbeid og datainnsamling, og forskning og bruken av det samme materialet i formidlingene, i form av for eksempel utstillinger.

Arealdisponering

Romprogrammet for KHM er langt på vei utarbeidet på basis av de erfaringer som er innhentet gjennom studiereiser, seminarer og konferanser og samarbeid med andre museer. Dette gjelder både hvilken type arealer et moderne museum må ha, og størrelsen på disse.

Integrasjon av ny og gammel arkitektur

De fleste av museene KHM har studert er nyere museer. Eksempler på samvirke mellom gammel og nye arkitektur som er observert i utlandet, viser dristighet til å binde sammen gammelt og nytt i spennende kontraster, men dette er ikke vurdert i forhold til f.eks utbygging og nybygg i tilknytning til Vikingskipshuset.

2.5 Forutsetninger for forbedret forskning

1. Hvordan er sammenhengen mellom forskning, formidling og forvaltning i den daglige driften av museet og hvilke viktige arbeidsprosesser knytter disse funksjonene sammen?

Jamfør vedlegg 7 Kontaktskjema med beskrivelse av arbeidsprosess som viser hvilke arbeidsoppgaver som utføres av ulike grupper ved museet.

Det tas utgangspunkt i den arkeologiske virksomheten ved KHM da arkeologer utgjør ca. 83 % av de vitenskapelige stillingene ved KHM. Størstedelen av den arkeologiske forskningen ved KHM springer ut av museets forvaltningsrolle med kulturminneloven som utgangspunkt. Museet gjennomfører omkring 70 arkeologiske utgravninger årlig, med samlet budsjett på omkring 50 mill. kroner (alt eksternt finansiert). KHM mottar også på statens vegne alle funn/gjenstander fra forhistorisk tid og middelalder (før 1537) fra 10 av landets fylker; dels fra private finnere, dels fra fylkeskommunene. Det som bringes fram av nytt kildemateriale gjennom museets forvaltningsvirksomhet har garantert forskningsfinansiering frem til rapporteringsfase. Videre forskning er avhengig av innhenting av eksterne midler for oppfølging av forskningspotensial som ligger i mange av forvaltningsundersøkelsene. Museets egne fast ansatte i vitenskapelige stillinger tar selv del i forskning knyttet til KHM's kildemateriale, dels ved å bruke materiale oppsamlet gjennom hele museets historie i magasiner og utstillinger,

dels gjennom å generere egne forskningsundersøkelser, og dels ved å delta i forskningen i etterkant av forvaltningsundersøkelser.

Formidling av forvaltnings- og forskningsprosjektene gjennomføres på mange ulike måter. Ved arkeologiske utgravninger er det en omfattende formidling som foregår i felt, ved omvisninger, oppslag i lokalaviser, radio og TV. Videre har KHM egne websider som formidler nyheter og større prosjekter. Enkelte forvaltnings- og forskningsprosjekter blir ofte også gjenstand for utstillinger i Historisk museum, da gjerne ved slutten av prosjektet.

Etnografisk gjenstandsinnsamling foregår vanligvis i forbindelse med at egne forskere i sosialantropologi, driver feltarbeid i Australia, Asia og Afrika. Dette resulterer ofte i egne utstillinger som formidler kombinasjonen forskning-innsamling.

2. Hvilke kritiske suksessfaktorer finnes for å bli bedre innen forskning ved KHM per i dag og de nærmeste årene?

KHM mener en økning i basisbevilgninger er nødvendig for å øke forskningsaktiviteten ved museet. En stram budsjetttramme fram til 2013 vil hindre nytilsettinger innenfor fast stab. Ifølge KHM vil også underkapasitet innenfor fagområdet som har ansvaret for oppfølging av museets ivaretagelse av forvalterrollen etter kulturminneloven (10-12 stillinger), redusere tid som kan avsettes til forskning.

3. Hvordan vil en eventuell samlokalisering av KHM bidra til å oppnå ambisjonene om økt samarbeid innen FoU mellom museene og fakultetene ved UiO?

Infrastruktur er et strategisk virkemiddel for å realisere forskningsstrategiske mål, tilsvarende vitenskapelig utstyr. Samlokalisering av KHM vil i tillegg til større arealer, i hovedsak gi museet en bedre infrastruktur mht funksjonelle sammenhenger og en mer rasjonell bruk av arealer. En samlokalisering av magasiner, arbeidsplasser for egne forskere, gjesteforskere og studenter, nært bibliotek og arkiv vil gi forskere både ved fakultetene, ved KHM, eksterne forskere og studenter, gode arbeidsvilkår og en mer effektiv tidsbruk.

4. Finnes det samlokaliseringmessige forutsetninger for å lykkes med økt samarbeid om forskningen mellom de ulike fakultetene ved UiO?

Det er ikke en forutsetning med samlokalisering av funksjoner ved Kulturhistorisk museum for å få til økt samarbeid mellom KHM og fakultetene ved UiO. En samlokalisering av funksjonene og bedre infrastruktur, vil imidlertid gi forskere fra fakultetene, betydelig bedre arbeidsforhold ved KHM sett i forhold til i dag. Dette i seg selv, vil gjøre det lettere for KHM å etablere prosjekter i samarbeid med forskere fra fakultetene. Flere prosjekter vil igjen - sannsynligvis også generere mer forskning.

5. Dersom man kun ønsker en delvis samlokalisering av virksomheten til KHM, hvilke funksjoner ved UiO (innen KHM eller andre enheter) er det mest hensiktsmessig at forskningen lokaliseres sammen med?

Den største delen av KHMs forskning er gjenstandsbasert, dvs forskere er avhengig av tilgang til gjenstandene. Gjenstander oppbevares i magasinene og i utstillingene; dokumentasjonen tilknyttet gjenstandene er i arkiv, fotoarkiv og litteratur i museets bibliotek. En del forskning foregår også i nært samarbeid med konservatorer (bl.a. konservering/undersøkelser av arkeologiske gjenstander fra utgravninger).

Forskningsaktiviteten ved museet, som er en enhet på fakultetsnivå direkte underlagt styret ved Universitetet i Oslo, kan altså ikke tas ut av sin museumsfaglige sammenheng, og flyttes eller samlokaliseres med andre fakulteter ved Universitetet i Oslo. Det er en målsetting at også forskere fra flere fakulteter ved UiO skal bruke museet i forskningsøyemed, og på denne bakgrunn vil det ikke være aktuelt å samlokalisere fakulteter ved UiO med KHM.

6. På hvilken måte er det lagt til rette for den ambisiøse utviklingen av FoU-aktivitetene?

Museets forskningsstrategiske plan, som er forankret i styret ved UiO, vil til enhver tid vise målsettinger og tiltak. Tilhørende Gjennomføringsplan for faglig prioritering, viser hvordan KHM planlegger rekruttering, kompetanse, og bruk av kapasitet, samt finansiering av virksomheten. Planene er tidligere oversendt kvalitetssikrer. I planleggingen av nytt museum, er det lagt en forutsetning om økning i antall forskere, gjesteforskere og studenter. Disse forutsetningene er beregnet i alternativanalysen.

7. Hvor mange vitenskapelige artikler fra KHM er publisert i internasjonale tidsskrift (med fagfelleevaluering) de siste 5 årene?

Den vitenskapelige publiseringen ved universitetene og dermed også ved KHM registreres i det såkalte FRIDA-systemet (<http://www.uio.no/forskning/frida/>). Alle arbeider som registreres som vitenskapelig tellende arbeider har vært gjenstand for fagfelleevaluering. De registreres som monografier (bøker), tidsskriftartikler og antologibidrag (artikler/deler av bøker). Hver av disse er igjen inndelt kategori 1 og 2, der nivå 2 er arbeider i de høyest rangerte internasjonale serier og forlag.

Vitenskapelig produksjon for KHM 2004-2008

	2004	2005	2006	2007	2008	Sum
Monografier, nivå 2			1		1	
Monografier, nivå 1				1	3	
Tidsskriftartikler, nivå 2	1,5	2	3	2	2	
Tidsskriftartikler, nivå 1	8	22	8	9,5	18,2	
Antologibidrag, nivå 2	1	1	3	2	4	
Antologibidrag, nivå 1		4	3	3	4	
Sum	10,5	29	18	17,5	32,2	

Resultatene for KHM siste 5 år (2004-2008) er framstilt i tabellen ovenfor. Samlet sett er det 107,2 vitenskapelige arbeider, eller vel 21 i gjennomsnitt per år i femårsperioden. Målet for de nærmeste årene er å stabilisere den vitenskapelige produksjonen på nivået fra 2008.

8. I hvilken grad legger målet om å få tilslag på en søknad for SFF en premiss for behovene i Forstudien?

Målsetningen for KHM om er å oppnå status som SFF allerede fra 2013, er ikke en premiss for behovene i Forstudien. Imidlertid ser vi at det muligens ville vært lettere for KHM å få tilsalg dersom museet hadde hatt en bedre infrastruktur og forskningsfasiliteter ettersom museet ville fremstå som mer attraktivt for eksterne samarbeidspartnere.

9. Kan lokaliseringalternativene bidra til å understøtte en søknad om SFF?

Lokalisering i seg selv vil ikke være av betydning for søknad om SFF. Imidlertid vil bl.a størrelse på forskningsmiljø, originalitet i tilnærming/problemstilling være av betydning for en søknad om SFF.

10. De arkeologiske oppgavene gir betydelige inntekter til KHM. Hvordan sikres fleksibilitet og kapasitet til å gjennomføre utgravinger i en periode med vekt både på økt forskningsaktivitet og arbeidet med foreliggende investeringsprosjekt?

KHM vil så snart det et truffet et vedtak om et eventuelt prosjekt, nedsettes en prosjektgruppe som skal stå for det faglige innholdet i utstillingene. Prosjektdeltakere vil i begrenset grad hentes fra Fornminne-, Arkeologisk og Etnografisk seksjon. Vitenskapelig ansatte som trekkes inn i prosjekteringen, vil ifølge KHM frikjøpes slik at kapasiteten på de arkeologiske forvaltningsundersøkelsene og i den prioriterte forskningen opprettholdes.

2.6 Prioritering av målgrupper i formidlingen

1. Har KHM en beskrivelse av prioriterte målgrupper for museet og er disse målgruppene innbyrdes prioritert?

I henhold til samfunns mål og effektmål, er målgruppene satt i prioritert rekkefølge:

1. Barn og unge/skoleklasser, studenter
2. Familier med barn
3. Allmennheten generelt (turister)
4. Spesielt interesserte

2. Hvilken rolle ønsker KHM å spille innen det kulturbaserte reiselivet, og har denne rollen implikasjoner for lokalisering av virksomheten og for hvilke funksjoner som bør lokaliseres sammen?

KHM ønsker å utnytte vikingskipenes store potensial innen det kulturbaserte næringsliv. Flest mulig turister skal se vikingskipene og lære mest mulig om vikingtid. Skipenes symbolverdi skal utnyttes optimalt for å markedsføre Norge og norske produkter. Mange besøkende og samarbeidspartnere skal gjøre museet internasjonalt kjent, og bidra til finansiering av forskningen.

For å utnytte vikingskipenes potensial i forhold til kulturnæring og forskningsambisjoner, må publikumsarealer, kafé, bibliotek, arkiv og kontorer til forskningsplasser være samlokalisert.

I forhold til turister og kulturnæring, er sentral lokalisering viktig. Dette er vurdert i alternativanalysen.

2.7 Prognoser for besøkstall og beregnet areal

Kunnskapsdepartementet vil besvare spørsmålene som er stilt i denne sammenheng medio august.

2.8 Flytting av vikingskipene versus la dem stå

1. Hvilken standard kan oppnås ved et oppgradert/rehabiliteret vikingskipshus og i hvilken grad vil dette tilfredsstille forhold for bevaring?

Det vises her til Universitetet i Oslos vurdering av standard for vikingskipshuset av 24.06.09 (vedlegg 8). Bygningsmessige oppgraderinger og tilbygg vil kunne løse problemene knyttet til inn- og utgangsproblematikk, sanitærforhold, undervisningslokaler, klima-, ventilasjons- og akustiske forhold.

Når det gjelder bevaringsforhold, er det sannsynlig at utbedringer og rehabilitering av vikingskipshuset og installering av klima- og ventilasjonsanlegg vil forbedre innklimaet vesentlig, og hindre at skipene blir påført ytterligere skader som følge av fukt- og temperatursvingninger.

Problemer i forhold til sikkerhet og evakuering av skipene, publikums tilgang til å se skipene ovenifra, samt vikingskipssamlingen i en helhetlig kontekst, vil imidlertid ikke bli løst ved bygningsmessige oppgraderinger og nybygg.

2. Siden begge scenarioer (flytting/VSH) innebærer en viss risiko for vikingskipfunnene ønsker kvalitetssikrer om mulig å få innsikt i hva som er forbundet med risiko for alle gjenstander: flytte/la stå?

Flytting av vikingskipene: I rapport Risikoanalyse - Flytting eller lagring av Osebergskipet og gjenstander utstilt på Bygdøy (Scandpower 2006- vedlegg 9) konkluderes det med følgende "Flytteprosessen er en utfordring og vil nødvendigvis medføre noen skader på Osebergskipet og gjenstandene." Det anbefales god planlegging med risikovurderinger slik at flytting kan utføres med minimale skader. I et nytt bygg vil samlingene imidlertid få optimale forhold både med hensyn til sikkerhet og moderne formidling.

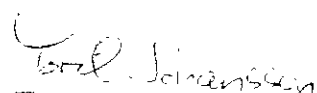
Ved oppgradering og rehabilitering av Vikingskipshuset og byggearbeider i forbindelse med rehabiliteringen konstateres det i ovennevnte rapport følgende "... disse bygningsmessige arbeidene kan gjennomføres "tilnærmet risikofritt", forutsatt god planlegging og profesjonell utførelse.". I forhold til brann og skade på gjenstander, vil imidlertid vikingskipshuset selv ved en oppgradering, sikkerhetsmessig være et noe dårligere alternativ enn et nybygg.

2.9 Om teknologi og formidling

Kvalitetssikrer ønsker en avklaring på museets planer for bruk av moderne utstillings- og formidlingsteknologi, og hvordan dette kan påvirke organisering, arealbehov og driftskostnader. Gjerne med støtte i konkrete eksempler fra lignende institusjoner i utlandet.

Rapport om Nasjonalt digitalt universitetsmuseum (NDU), om digitalisering og tilgjengeliggjøring av universitetsmuseenes samlingsdatabaser, vil bety mye for moderne teknologiske formidlingsformer ved KHM i fremtiden. Per i dag er det utviklet et interaktivt program ved KHM "Åpen arkeologi" hvor en kan følge med i pågående arkeologiske utgravninger. Dette programmet skal videreutvikles. KHM har utarbeidet en plan for bruk av digitale og virtuelle formidlingsformer og annen IT-teknologi Digital formidling – formidling ved hjelp av digitale (blandede) medier i et nytt Kulturhistorisk museum – Muligheter og kostnader (vedlegg 10). Av notatet fremgår det hvilke muligheter og behov som foreligger, hvilken kompetanse som er nødvendig og kostnader til utstyr og programvare. Dette er kostnader er innarbeidet i alternativanalysen.

Med hilsen


Toril Johansson (e.f.)
ekspedisjonssjef



Bente Rønnestad
seniorrådgiver

Kopi:
Finansdepartementet

Vedlegg 10